

Панас Феденко

ПІВСТОЛІТТЯ ОУН Мюнхен, 23 травня 1979 р.

Ця доповідь мала бути виголошена в будинку Укр. Вільного Університету в Мюнхені. Цьому перешкодила адміністрація УВУ, щоб не дозволити наукової інформації громадянству. Від мене був висланий лист 24 квітня 1979 р.: "До ректорату УВУ. Підписаний проф. д-р Панас Феденко просить визначити в травні 1979 р. термін для публічних доповідей на тему: 1. 50-ліття ОУН. 2. Століття Головного отамана Симона Петлюри. Бажана дата доповідей: Субота 12 травня і 26 травня, година 19. В запрошенні необхідно зазначити, що доповіді будуть ілюстровані оригіналами й копіями історичних документів. П.Феденко".

На мій лист я не одержав ніякої відповіді. Це знак, що доповідач і його теми небажані адміністрації УВУ, хоч ця установа повинна служити науковим дослідам з найновішої доби української історії. Заборонені теми є в країнах диктаторських. У вільних державах заборон для науки немає. Як член професорської колегії УВУ від 1932 р. я вперше в моєму житті зустрівся з такою скандальною перевеною для вияснення громадянству історичної правди./

Вступ

Минуло 50 років від проголошення ОУН у Відні. Нині архіви вільних країн відкриті для істориків-дослідників. Від 1929 р. написано багато книжок і статей про ОУН. Автори - переважно прихильники цієї партії. Вони представляють історію ОУН у найвигіднішому для себе світлі. Справжня історична наука держиться правила: писати "без гніву й упередження". В цій доповіді подаю факти, а кожний нехай оцінює їх самостійно, власним умом.

Почин для створення ОУН дала Українська Військова Організація-УВО. До УВО належали переважно старшини українського війська, що боролися проти російської та польської агресії в рр. 1917-1920.

Наша збройна боротьба за волю велася під прапором демократії, її символом була Українська Народна Республіка.

Після I світової війни в Західній Європі з'явилися течії, ворожі до народоправства-демократії. В Італії захопили владу фашисти під проводом Муссоліні, у Німеччині ширив пропаганду Гітлер. Українські емігранти - Вячеслав Липинський і Дм. Донцов почали й собі пропаганду проти демократичної ідеї. Донцов ставив на перше місце в житті народів не контролювані розумом рішення, а безмотивні настрої й бажання. Він хвалив "фанатизм, інстинкові почуття, емоційність, замість розумовости, дух старозаконної нетерпимості". /Львів 1926 р. "Націоналізм"/. Донцов відкидав правила етики в політиці і політичну свободу. Він писав, що демократичний лад веде народи до упадку /"декадентство"/: "Мусимо знести з дороги всі декадентські доктрини", - писав Донцов, і до них записав демократизм і лібералізм. На погляд Донцова, "всяка велика ідея є непримирима, безкомпромісова, брутальна, фанатична, аморальна". Тому Донцов відкидав і людяність /"гуманізм"/ у політиці, зате хвалив "брутальність". До пропаганди Донцова прислухалися члени УВО, як до нової євангелії.

Повстанський рух на Наддніпрянщині був задушений голodom 1922 р. і большевицьким терором. На Західній Україні під польською окупацією була деяка можливість зорганізуватися і противиставитися польській адміністрації. Провідники УВО вірили, що убивствами службовців польського режиму, саботажами і под. удастся розхитати чужий апарат і збутися польської окупації. На це надіявся і Євген Петрушевич, голова уряду Західної України, що перебував від листопада 1920 р. в Відні. Він мав звязок з УВО.

Не передбачали провідники УВО, що коли б удалося відірвати Галичину від Польщі, то цю країну негайно захопила б російська червона армія. Москва, з відомих причин, не допустила б ніякої незалежної української держави на нашій території.

Неспокой на українських землях, окупованих поляками, притягали увагу німецьких розвідчих органів. Німецька політика була ворожа до Польщі. Провідники УВО знайшли німецьку допомогу для акції проти польського режиму в Зах. Україні. Є.Коновалець, голова УВО, перебував за кордоном і звязав УВО з німецькою військовою розвідкою. То була заслуга німця Ріка Ярого, що займав високу позицію в УВО. Член ОУН З.Книш пише в збірнику "Срібна Сурма": "В Начальницькій Команді УВО був Ріхард Ярий, що виявився пізніше співробітником німецької військової розвідки". Торонто, 1962 р. ст.62. З.Книш цитує лист члена УВО Володимира Онишкевича, 20.9.1961 р. Онишкевич писав, що члени УВО - Юліян Головинський і Дм.Паліїв, протестували в разомові з Коновалцем у Берліні проти колаборації УВО з німецькою розвідкою. Але протести не помогли. Начальна Команда УВО, пише Книш, уважала роботу для німецької розвідки за "необхідну частину загальної боротьби народу за його визволення". /Ст.66./ Після договору в Рапалло 1922 р. Москва і Берлін були в тісній співпраці політичній, військовій і розвідчій, зокрема проти Польщі. Тому й матеріяли, здобуті розвідниками УВО в Польщі, переходили в руки советських органів. До колаборації УВО /пізніше ОУН/ з органами шпіонажу впливові особи в українських політичних колах ставилися позитивно. То був час, коли в Західній Україні була сильна орієнтація на комуністичну Москву: Євген Петрушевич, Василь Панейко, Кирило Студинський та інші надіялися на російську допомогу Західній Україні проти Польщі.

Начальна Команда УВО в Берліні діставала відомості про польські збройні сили в шифрованих листах. "Деякі мусів я посилати - і то досить багато - безпосередньо на організаційні адреси в Берліні", - пише член УВО Павло Заболоцький. Заболоцький посилає здобутки розвідки також "через кур'єрів, що курсували між Краковом і Перемишлем, переважно студентів і студенток, що вчилися в тамошньому університеті". /"Срібна Сурма", ст.96/. Заболоцький згадує про свою подорож до Берліну, де, з участю Коновалця, Р.Ярого та Дм. Волоща відбулася "нарада в розвідчих справах" 6 липня 1926 р. Вирішено поширити розвідку "з чисто військової на політичну і господарську ділянки... Інструкції видавав мені Ярий" /Ст.101/. Заболоцький просив Коновалця виключити з розвідкої роботи "студентів, не-військовиків і взагалі припадкових людей", - але без успіху. /Ст.102/. Через ту необережність і байдужість до людського життя багато студентської молоді і "припадкових людей" попадало в тенета польських поліційних органів і гинуло від катувань при допитах і в тюрмах.

Р. ЯРИЙ виступає на провідних місцях в УВО і в апараті ОУН. З.Книш пише, що через руки Ярого приходили до каси ОУН "немалі грошові засоби" із німецьких розвідчих фондів. /"Розбрат", ст.76, Торонто/. Немає сумніву, що німецькі агенти і особливо Р.Ярий манили провідників УВО-ОУН надіями на німецько-український похід, що мав би створити незалежну Україну. Та відомо, що не розвідчі установи дають напрям державній політиці, а уряди. Урядові кола Німеччини мали свої пляни на "упорядкування Сходу Європи". Про це довідалися провідники ОУН в червні 1941 р., коли армії Гітлера рушили на Схід.

ОУН та її програма, ідеологія і етика

В декларації ОУН, виданій 1929 р., написано:

"ОУН ставить собі завдання оздоровити відносини внутрі нації, викликати в українському народі державно-творчі зусилля... і забезпечити великий українській нації відповідне місце серед інших державних народів світу".

ОУН ухвалила свою програму в 1939 р. і опублікувала її в Аргентині 1940 р. В програмі написано, що ОУН спирається на "понадклясовості" і на "протипартійності". У 12 точці програми ОУН сказано: "Існування політичних партій буде заборонене законом. Єдиною формою політичної організації буде ОУН".

Програма ОУН не визнавала рівноправності громадян в Українській державі, яку хотіла створити. В точці 4 програми написано:

"Тільки соціально-творчі складники української нації будуть управненими і гідними участі в кермі державою". Тільки провідники мали б право рішати, хто "соціально-творчий", а хто шкідливий... Програма ОУН відкинула, як негодяй, виборний демократичний устрій. ОУН доручила владу в майбутній Українській державі одній особі - диктаторові: "Лише диктатура Вождя Нації забезпечить державі внутрішню силу і відпорність" /Точка 6/.

1939 р. ОУН видала в Празі німецькою мовою пояснення до своєї програми, в збірнику "Український Националізм". Передмову написав Р.Ярий. В цій книжці "вождеві нації" - диктаторові наділено надзвичайні права і наділено його великими талантами: "Вождь є найкращий член спільноти, він іде попереду і дає напрям, в ньому бачить послідовник утілення його власного хотіння, що виступає із глибин його душі". "Цей вождь нації виводить свої права не з конституції, але із довір'я до своєї власної особи". Також інших провідників ОУН наділено в цьому збірнику нелюдськими силами. Вони "покликані скопити стерно української історії". Вони мають завдання: "Передати народові ясновиражені істини для віри, не для обговорення".

В цьому збірнику ОУН зганьбила демократичні основи українського національного відродження. Про українські демократичні партії написано: "Це є пережитки або нелегальної політичної діяльності під утиском царського режиму, або пережиті ідеї ліберально-соціалістичної і демократичної психози, котра охопила в 19 віці всю Європу".

Слідом за Муссолінієм і Гітлером ОУН відкинула ідеї західно-європейської демократії, що мала почин від Великої Французької Революції 1789 року. В збірнику ОУН на ст.89 надруковано, що в Україні під пануванням вождя нації не будуть керувати "комітети балакунів і письменників або клюби й ради, як за "визвольних" революцій років 1789, 1848 або 1917". В цьому збірнику ОУН названо 19 вік, в якому розвинувся в тяжкій боротьбі демократичний лад у країнах Західної Європи, "століттям занепаду". Цей погляд прищепив ОУНівцям Дм.Донцов. Він бачив рятунок для українського народу в фашистській диктатурі. В його "Вістнику", січень 1937 р., Львів, Донцов писав, що в 1917 році український народ мав би "створити рух, подібний до гітлеризму".

В збірнику ОУН написано про "ідеальний суспільний лад", який ця партія хотіла завести на Україні. То був би "державний синдикалізм", на зразок італійського "корпоративного устрою", контролюваного фашистами.

УВО-ОУН вела пропаганду й агітацію за революцію в західних українських землях, що були під польською окупацією. Україна Наддніпрянська була для ОУН "забороненою зоною", бо Німеччина до режиму Гітлера, що прийшов р. 1933, мала приязні звязки з Москвою. Через Р.Ярий німецькі урядові кола радили, щоб ОУН не давала причини для погіршення нормальних відносин між Москвою і Берліном. Між двома війнами німецьке міністерство фінансувало в Берліні два часописи, призначенні українській проблемі: Двохтижневик "Остайропеїш Корреспонденц" і "Українішер Пресседінст". Редактором обох органів був Р.Ярий. Про напрям обох цих органів писало берлінське міністерство закордонних справ до німецького посольства в Москві 8.7.1932 р.:

"З огляду на німецькі інтереси, "Східно-Європейська Коррес-
понденція" старалася досі уважати советсько-українські справи
за другорядні. При найближчій нагоді п.Прому буде доручено в
кожному розі давати напрям обом органам такий, щоб урядова ні-
мецька політика через них не мала ніякої шкоди". /Архів Берлін-
ського міністерства зак.справ. Відділ ІУ РО, номер 198 /3./

Замахами на представників польської адміністрації, саботажа-
ми, грабунками поштових кас і под. ОУНівці хотіли викликати
польські репресії, щоб не дати народові "почуватися в чужій
державі добре". Так писала "Сурма", орган ОУН/. Провідники ОУН
вірили також, що польські репресії збільшать у народній масі ре-
волюційні настрої. ОУНівці нищили всяким способом, а найбільше
підпалами, майно польських землевласників. Підпали поширилися
особливо в 1930 р. в Галичині і в різних польських областях. Па-
ліями були часто й самі польські поміщики, щоб дістати відшкоду-
вання за високо забезпечене погоріле майно. Підпали в Галичині
прийняла ОУН на свою відповідальність. Це дало притоку польському
урядові учинити криваві репресії в Галичині в вересні 1939 року.
Провідники уважали це за свій успіх. Після погрому /"пацифіка-
ції"/ ОУН видала повідомлення: "Наша ціль осягнена... Нанесено
ворогові велиki моральнi й матерiальнi втрати. Українцi мають
мiнiмальнi втрати. Зате колосальнi моральнi втрати мають поля-
ки". Фактично, "пацифікатори" знищили мiлiонове українське май-
но, тисячі людей убито або тяжко покалічено. Гинули люди, що не
мали нiчого спiльного з ОУНiвськими пiдпалами й саботажами.

Справа "пацифікації" була передана на розгляд Ліги Націй у
Женеві. Польські дипломати використали пропаганду ОУН, що взяла
саботажі в Галичині на свою відповідальність. Також були пред-
ставлені докази роботи ОУН для німецької розвідки. На засіданні
30 січня 1932 р. Рада Ліги Націй осудила саботажі ОУН і тільки
висловила жаль, що польський уряд не заплатив українцям за зни-
щене погромниками майно.

Ідеологи ОУН навчали своїх партійців, що в політиці нема об-
в'язкових приписів і правил моралі. В "Декалозі українця-націо-
наліста" могли навчитися члени ОУН: "Не завагайся виконати на-
віть найбільшого злочину, коли цього вимагатиме добро справи".
Згідно з цим правилом, член проводу ОУН Микола Сциборський пи-
сав: "У виборі засобів визволення української нації націоналізм
не обмежує себе ніякими "загально-людськими" приписами спра-
ведливості, милосердя, гуманізму". /"Націократія"/. В органі
ОУН "Розбудова Нації", Прага, Листопад-грудень 1930 р. писано
про "визвольну війну":

"Того великого дня, що прийде, будемо без жалю... Не буде по-
щасти ні великому ні малому... В війні тяжко піznати винного від
невинного. Большевики перше стріляли, а потім судили".

У квітні 1930 р. в органі ОУН "Сурма" дано директиву членам
ОУН ширити в польській війську пропаганду за анархізм і кому-
нізм. Проти ОУНівського заперечення всякої моралі в політиці і
боротьбі за визволення протестувало українське духовенство, ви-
ступали й відповідальні українські діячі. Критикували Коновал-
ця за втягання в терористичну акцію недовчених школярів і сту-
дентів вищих шкіл, бо вони попадали під репресії адміністрації
і марно гинули в польських темницях.

Коновалець і члени проводу ОУН не терпіли критики. Вони про-
бували залякати критиків і незгідних з їх тактикою. Так, 25 лип-
ня 1934 р., з наказу проводу ОУН убито у Львові директора Ака-
demічної Гімназії Івана Бабія, бувшого старшину Української
Гал.Армії. Бабій не дозволяв ширити в будинку школи пропаганд-
ні листки ОУН. Він розумів, що за це польська влада закрила б
гімназію, і українські діти зосталися б без освіти.

Виконавцем смертельного замаху на дир. Бабія був член ОУН, ученик Академічної лінназії. Після цього злочину митрополит А. Шептицький видав послання до вірних і звертався до членів ОУН цими словами: "Якщо хочете зрадливо вбивати тих, що протиляться вашій роботі, прийдеться вам убивати всіх професорів, учителів, що працюють для української молоді, всіх батьків і матерей українських дітей, усіх наставників, провідників виховних інституцій, усіх політичних і громадських діячів".

Провід ОУН велів ліквідувати й членів своєї партії, що відважились критикувати провідників. Так, замордовано у Львові в квітні й травні 1935 р. студентів, членів ОУН: Марію Ковалюківну, Михайла Копача і Володимира Мельника. /К. Паньківський, "Роки німецької окупації", ст. 140-141/.

Ще раніше, 2 травня 1931 р. агенти проводу ОУН підкинули бомбу до друкарні у Львові. В тій друкарні виходили видання Української Соціалістичної Радикальної Партиї: "Громадський Голос", "Жіночий Голос", "Каменярі" та інші. Бомба зруйнувала українську друкарню, але, на щастя, без убитих. В час вибуху нікого не було в друкарні.

Деякі ідеологи ОУН хотіли відвернути своїх партійців від християнства. Дослідник історії ОУН К. Паньківський цитує слова із пропаганди ОУН, друковані між двома світовими війнами: "Давні релігії захищані..." А тому - "обов'язком нації є і буде створити нову віру, віру українського націоналізму".

Орієнтація ОУН на Німеччину й Італію і на війну

В журналі ОУН "Розбудова Нації" ч. 1-2, 1931 р. висловлено надію на ті сили в Європі, що готувалися творити "новий лад" в Європі: "На долю України та її спільніків випала роль добитися такої радикальної зміни на Сході Європи, яка своєю чергою припадає на долю Німеччини, Італії та її прихильників у Центральній Європі". ОУН мала фінансову допомогу на свою роботу із німецьких розвідчих фондів. Однак провідники ОУН твердили, що ця партія діє власними засобами. Для того організовано напади на поштові каси і роблено збирки серед емігрантів у Канаді й Америці. ОУН без особливого розбору приймала членів до своєї партії, і польська поліція легко знаходила собі конфідентів в рядах ОУН. Прим., Роман Барановський, член ОУН, був одночасно агентом поліції у Львові і доносив польській адміністрації, що діяла ОУН. Пауль Леверкюн, колишній співробітник начальника німецької розвідки Канаріса, писав після 2 світової війни в англійській книжці - "Німецька військова розвідка", Лондон, 1954 р., про "СПІВПРАЦЮ з ОУН, що її провідником був Коновалець, до якого адм. Канаріс мав особливу персональну прихильність".

Після Коновалця, пише Леверкюн, - "провід в організації перейшов до Мельника і його головного прихильника Ріка Ярого... Після походу на Польщу відділ розвідки у Krakovі вступив у контакт з Бандерою". /Ст. 158-161/.

Коляборація ОУН з німецькою розвідкою була мотивована їх вірою, мовляв, "вороги наших ворогів - наші приятелі". Тому Коновалець мав велике довір'я до німця - Ярого - і прийняв його до проводу ОУН, де цей агент німецької розвідки мав великі впливи. Ярий майстерно виконав наказ своїх начальників, що послали його діяти в ОУН: він викликав роздор в ОУН в 1940 р. ОУН розбилася на "мельниківців" і "бандерівців". Від того часу створено дві ворожі партії під однаковою назвою - ОУН.

Перед другою світовою війною провідники ОУН надіялися, що Гітлер поможе створити незалежну Україну. Щоб здобути прихильність Фюрера, провідники ОУН в листах і заявах до німецького уряду підчеркували, що ОУН того самого напряму, що й фашисти

італійські й німецькі. Напр., Андрій Мельник писав у меморанді до Гітлерового міністра Ріббентропа 2 травня 1939 р., що "ОУН світоглядово споріднена з однаковими рухами Європи, особливо з націонал-соціалізмом у Німеччині та фашизмом в Італії..."

30 червня 1941 р. Я.Стецько, з доручення С.Бандери, проголосив у Львові створення Української Держави. В повідомленні він писав:

"Новоповстаюча Українська Держава буде тісно співдіяти з націонал-соціалістичною Німецьчиною, що під проводом Вождя Адольфа Гітлера творить новий лад в Європі і світі..."

ОУН Мельника не визнала цього проголошення. Від того часу боротьба між двома ОУН ще дужче загострилася. Коли ОУНівці приєдналися до повстання проти німецької окупації на Волині, то й там полилася українська кров у боротьбі двох ОУН за команду над повстанцями. На організатора УПА Т.Боровця-Бульбу був підготовлений замах. Убити от.Бульбу не вдалося, але ОУНівці замордували його дружину й дочку. Братобивства діялися з наказу начальника Служби Безпеки ОУН Миколи Лебедя. Лебедь тоді стояв на чолі ОУН/Б/, бо Бандера й Стецько після проголошення 30.6.1941 р. перебували "в почесному арешті" /Джон Армстронг, "Укр. Націоналізм", ст. 83/.

Про ті події свідчать участники повстанського руху: "Братобивства, доконувані бандерівцями, розідали український фронт.." /М.Скорупський, "У наступах і відступах", Чікаго, 1961 р.ст.44/.

Другий повстанець О.Шуляк /Олег Штуль/ писав, що через братобивства в УПА настала "компромітація пролитої крові і візвольної боротьби в цілому". /"В імя правди", Роттердам, 1947 р./.

Богдан Михайлюк /З.Книш/ пише в книжці "Вунт Бандери", 1950 р.:

"Боївки Бандери і товаришів вимордували зрадливим способом тисячі українців..." Вони "вкрили ганьбою прапор націоналізму перед очима сторонніх людей".

Інший свідок терору пише, що за слово критики кривавої роботи Служби Безпеки ОУН "сміливці зникали найближчої ночі, їхні батьки, брати, сестри чи діти віднаходили їх згодом понівечених жахливими тортурами". /К.Гірняк, "Український Легіон Самооборони", Торонто, 1.77, ст.14/. Пояснення цих кривавих подій дуже просте: ідеологи-пропагандисти виховували членів ОУН в дусі фанатизму і жорстокості. Диктатура не знає вільної дискусії. На місце розумових аргументів приходить "іrrаціональне хотіння", брутальність, безжалісність. Надії на диктатуру живуть і досі у членів ОУН. В пресі ОУН прихильно оцінено режим Франка /Еспанія/, Салазара /Португалія/, грецьких полковників, Піночета /Чілі/. Після смерті Д.Донцова в 1973 р. ОУНівці його прославляли, хоч Донцов до самого кінця ганьбив демократичний лад і вів пропаганду за диктатуру.

Читач має перед очима засвідчені факти і зробить свій суд над згаданими тут людьми й подіями. Після невдач у боротьбі за волю треба піznати причини неуспіхів і старатися оминути дальших помилок і катастроф. Цьому поможет правдиве вивчення нашого недавнього минулого. У нас є дуже мало наукових праць з історії ОУН. Переважає "партійна наука", самохвальство і фальшування. Тарас Шевченко радив землякам пильно вивчати факти нашої історії: "Не минайте ані титла, ніже тії коми!"

Мушу рішучо протестувати проти перешкод, які поставила адміністрація УВУ моїм науковим доповідям з історії 20 століття. Особи, відповідальні за це, не здобули слави для УВУ.

Нашим кличем мусять бути слова Євангелиста Івана:

"І ПІЗНАСТЬ ПРАВДУ І ПРАВДА ВІЗВОЛІТЬ!"

OUR WORD
Postfach 26
8000 München 26

West Germany

ДОДАТОК

Для тих, що не мають часу вивчати події недавнього минулого ~~з~~дялкі пояснення:

1. ОУН була від свого початку під впливом диктаторських ідеологій і програм, зокрема фашизму італійського та німецького. 2. ОУН була на службі німецької розвідки і виконувала її доручення. ОУН мала в своєму проводі німецького агента Ріка Яроге. Через цього ОУН одержувала від німецьких органів директиви й фінанси. Через Яроге приходили німецькі директиви для преси й пропаганди ОУН. Так, ОУН могла критикувати й поборювати польський режим на Західній Україні, але, ~~в~~гідно з німецькими директивами, положення українського народу під большевицьким режимом було для вождів ОУН "справою другорядною".

3. У своїй пропаганді ОУН обіцяла оздоровити українське суспільне життя і обєднати сили народу для боротьби за самостійність. Диктаторська програма ОУН не могла цього досягнути. Фактично, ОУН поширила в суспільстві Західної України та в громадянстві на еміграції ворожнечу й боротьбу, що дозела до братовбивства. І в самій ОУН, диктаорський режим цієї партії задушив вільну думку й дискусію. Ті, що висловлювали думки, незгідні з поглядами вождів, гинули від "братньої руки".

4. Тримісячник "Дзвони", видання Українського Католицького Університету, в №2, 1977 р. пише про замордування видатного педагога, директора Української Академічної Гімназії у Львові Івана Бабія 25 липня 1934 року:

"Іван Бабій, педагог, старшина УГА, український католицький діяч, директор Філії, а опісля Академічної Гімназії у Львові, згинув у 1934 році від братовбивчої кулі за свої виступи проти діяльності ОУН серед гімназійної молоді. Цей трагічний випадок викликав глибоке обурення серед галицького громадянства". /Рим/.

5. За другої світової війни служба ОУН для німецьких імперіалістичних імперіялістичних планів стала непотрібна. Р. Ярою доручено розколоти ОУН і викликати в рядах ОУН крикаву усобицю.

6. Братовбивства та інші злочини ОУНівців досі у нас недослідженні і непокарані. "Найбільший держиморда", начальник Служби Безпеки ОУН, Микола Лебедь виступає як доповідач про "ОУН в часі другої світової війни" /Свобода, 5.5.1979 Р./

7. 50-ліття ОУН прославляють в 1979 році нарізно три партії цієї назви. ОУН ~~не~~ принесла народові єдності, братстви, згоди, цієї необхідної передумови успіху в боротьбі за волю. ТРИ ОУН живуть у взаємній ненагисті й непримиренній ворожнечі.

8. Поки діють вождівські групи, виховані пропагандою фашиста Донцова, нема надії на оздоблення українського суспільного життя на чужині. Во тільки демократична платформа і відмежування від злочинців-братовбивників може обєднати громадян для політичного, культурного і морального поступу.

9. Деякі земляки питаютися, як то я, з моїми дуже обмеженими засобами, стараюся, способом "самвидаву", інформувати земляків про події 20-го століття. Моя відповідь:

Не хочу, щоб після моєї смерті казали люди, що Панас Феденко знову зловини і знав імена злочинців, але мовчав; значить, своїм мовчанням покривав злочини братовбивства і службу ОУН чужим агентурам.

Не хочу бути в числі байдужих. Про пасирних-безхребетних, що кажуть "моя хата зкраю, нічого не знаю", - з гнівом і погордою писав Тарас Шевченко: "А ми дивилися й мовчали, та морчки чухали чуби"...

З лихом треба битись і не вірити фальшивій пропаганді! П.Ф.

OUR WORD
Postfach 26
8000 München 26
West Germany

